

Secció I.- COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

1.- Disposicions Generals

PRESIDÈNCIA DEL GOVERN

LLEI 1/1992, de 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen a l'entorn humà.

Núm. 9105

EL PRESIDENT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia, tenc a bé de promulgar la següent

LLEI

EXPOSICIO DE MOTIUS

Si bé a les societats més avançades s'han produït amplis moviments d'opinió per a la defensa i protecció dels animals, encara no existeix per a les Illes Balears una normativa exhaustiva, globalment estructurada i d'intencionalitat proteccionista que pugui fer front als abusos, que comporten determinades conductes de l'home, respecte dels animals.

Aquesta llei no pretén regular la protecció de tots els animals. Existeixen dues grans categories d'animals, la regulació jurídica de les quals ha de ser netament diferenciada: d'una banda existeix la fauna silvestre que constitueix cosa de ningú, i de l'altra existeixen els animals que viuen a l'entorn de l'home, normalment sota la seva propietat o possessió.

La normativa de protecció de la fauna silvestre ha d'anar incardinada dins les normes generals de defensa de la naturalesa i dins la legislació referent a la seva caça, pesca o recollida; això no és objecte de la present llei.

Constitueixen doncs l'objecte d'aquesta llei els animals domèstics, els domesticats i els salvatges en captivitat que viuen sota la possessió de l'home o que en cas d'abandonament no es domesticuen; en aquests casos, la relació de l'home amb els animals pot ser bé derivada d'un ànim de lucre o bé conseqüència d'una activitat lúdica sense cap finalitat econòmica.

Entre les matèries relacionades a l'article 148 de la Constitució i, a la vegada, recollides com de competència exclusiva de la Comunitat Autònoma, hi figuren la ramaderia d'acord amb l'ordenació general de l'economia, i la promoció de l'adequada utilització del lleure (articles 10.8, i 10.10 de l'Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears); per tant, compet a la Comunitat Autònoma la regulació de la matèria objecte de la present llei.

En conseqüència, i amb la finalitat d'adequar la normativa legal a una consciència ciutadana que urgeix acabar amb les tortures, amb la inflicció de danys o sofriments moltes vegades gratuïts, o amb els maltractaments de què en ocasions són objecte molts dels animals que conviuen amb nosaltres; aquesta llei pretén no només satisfer una demanda social, sinó també ser instrument per tal d'augmentar la sensibilitat col·lectiva balear cap a comportaments més civilitzats i propis d'una societat moderna, que respecte els seus patrimonis, natural i cultural.

TITOL I.- DISPOSICIONS GENERALS.

Article 1.

1.- La present llei té per objecte l'establiment de les normes per a la protecció dels animals que viuen a l'entorn humà, siguin domèstics, domesticats o salvatges en captivitat.

2.- Les disposicions d'aquesta llei seran així mateix aplicables als establiments comercials dedicats a la reproducció, cria, ensinistrament, emplaçament, custòdia o compravenda dels animals a què fa referència l'apartat anterior.

Article 2.

La protecció dels animals en llibertat, siguin salvatges o domesticats, així com la seva caça, pesca o recollida, es regularà per les disposicions que els siguin pròpies.

Article 3.

1.- El posseïdor d'un animal tindrà l'obligació de mantenir-lo en bones condicions higiènic-sanitàries i realitzarà qualsevol tractament preventiu declarat obligatori.

2.- Es prohibeix:

- Torturar, maltractar i infligir danys, sofriments o molèsties gratuïtes als animals.
- Abandonar-los.

c) L'ús de tot tipus d'estrís destinats a limitar o impedir la mobilitat dels animals, que els ocasionin danys o sofriments o que els impedeixin mantenir el cap en posició normal.

d) Mantenir els animals durant més de 24 hores sense menjar o aigua, excepte en cas de prescripció facultativa.

e) Mantenir-los en condicions indègudes des del punt de vista higiènic-sanitari o inadequades per a la pràctica de la cura i l'atenció necessàries d'acord amb les necessitats fisiològiques i etològiques segons raça i espècie.

f) Obligar-los a fer feina o a produir en cas de malaltia o desnutrició així com a una sobreexplotació que posi en perill la seva salut.

g) Subministrar-los substàncies no permeses amb la finalitat d'augmentar el seu rendiment o producció.

h) Practicar mutilacions als animals, llevat de les controlades pel facultatiu competent en cas de necessitat o per donar-los la presentació habitual de la raça.

i) Alienar a títol oneros o gratuït animals amb destí a no ser sacrificats sense llicència oportuna en la seva documentació sanitària o cartilla ramadera, si pateixen malalties parasitàries o infecto-contagioses en període d'incubació.

j) Vendre'ls o cedir-los a laboratoris, clíniques i a particulars, amb l'objecte de la seva experimentació, sense l'autorització i supervisió corresponents, quan així s'estimi oportú, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

k) Vendre'ls als menors de deu anys i a incapacitats sense l'autorització d'aquells que en tinguin la pàtria postestat o la seva custòdia.

l) Exercir la venda ambulants d'animals fora dels mercats o fires legalitzats.

m) El sacrifici no eutanàsic d'animals.

n) La possessió, exhibició, compravenda, cessió, circulació, donació o qualsevol altra forma de transmissió d'espècies protegides pels convenis internacionals subscrits per l'Estat sense els corresponents permisos d'importació, expedits per les autoritats designades pel Govern de l'Estat per al compliment del que disposen els esmentats convenis.

o) Qualsevol altra acció o omissió tipificada coma falta per l'article 45 de la present llei.

Article 4.

Amb caràcter específic es prohibeix, així mateix:

1.- a) L'ús d'animals en festes o espectacles on aquests puguin ser objecte de mort, tortura, maltractaments, danys, sofriments, tractaments antinatural, o on es pugui ferir la sensibilitat de l'espectador.

b) Els espectacles consistents en bregues de galls, cans o qualsevol altres animals entre ells, amb exemplars d'altra espècie o amb l'home.

c) La filmació d'escenes amb animals, sigui per a cinema o televisió, que comporti crueltat, maltractament o sofriment, requerirà l'autorització prèvia de l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma. El dany a l'animal serà sempre i en tot cas simulat.

2.- Queden excloses de forma expressa de l'esmentada prohibició:

a) Les corregudes de toros, sempre i quan se celebren en locals denominats places de toros, la construcció dels quals sigui de caràcter permanent i la seva posada en funció anterior a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

b) La celebració de competicions de tir al colomí, sempre i quan siguin promogudes per societats de tir, sota el control de la respectiva federació i comptin amb l'autorització de la Conselleria d'Agricultura i Pesca. En cap cas no es permetran les replaces ni cap altra pràctica que suposi tirs addicionals als dos que corresponen al competidor.

c) Les festes que s'hagin celebrat de manera ininterrompuda durant cent anys, i sempre que no suposin tortura, lesions o mort de l'animal.

En cap cas, les festes en les quals els animals puguin ser objecte de maltractaments gaudiran de cap tipus de suport o subvenció d'institucions públiques de les Balears.

3.- No es permetrà l'entrada als espectacles a què fa referència l'apartat anterior als menors de setze anys.

Article 5.

El sacrifici dels animals s'efectuarà de forma instantània i indolora, i sempre amb fatidiment o la pèrdua de consciència del mateix, amb excepció de les corregudes de bous i tirs de colomí.

Article 6.

Les quadres, estables i demés allotjaments per donar cobro als animals hauran de:

- Ser estances respecte del medi exterior.
- Estar ben ventilats.
- Reunir les condicions higièniques establertes reglamentàriament en qualsevol normativa específica o en les disposicions de la Comunitat Econòmica Europea.
- Tenir unes dimensions mínimes per animal, tant en superfície com en

altària, que es determinarà reglamentàriament i que en qualsevol cas permetran l'estada còmoda de l'animal.

e) Disposar de tancaments o altres èstris que sense produir-los danys o molèsties físiques evitin les fugues. Així mateix n'hauran de disposar els espais a cel obert destinats a l'exercici físic de l'animal o al pastoreig.

f) Disposar de sistemes de proveïment d'aigua potable, de subministrament d'aigua a pressió per a la neteja i l'evacuació de líquids residuals, per a les espècies que ho requereixin.

Article 7.

1.- Els hipòdroms, centres d'equitació, guarderies i d'altres establiments on es puguin produir concentracions periòdiques d'èquids, hauran de ser declarats Nuclis Zoològics per la Conselleria d'Agricultura i Pesca com a requisit imprescindible per al seu funcionament. Queden exemptes d'aquest requisit les ramaderies de criadors, excepte si en aquestes s'exerceixen algunes de les activitats descrites abans.

2.- Aquests establiments hauran de complir així mateix amb allò que ve determinat respecte dels animals de companyia en els articles 15.2, 16, 18.1.a), 18.1.c) i 18.2 d'aquesta llei.

3.- Cada establiment haurà de comptar amb un femer que es mantindrà en les condicions higièniques necessàries per tal d'evitar les males olors i la proliferació de larves d'insectes.

Article 8.

1.- Els animals durant el seu transport, hauran de ser protegits de la pluja i de les temperatures extremes.

2.- Els animals hauran de disposar d'espai suficient durant el seu transport. La superfície mínima per animal dels mòduls de transport es regularà reglamentàriament en funció de les dimensions i de l'espècie.

3.- Durant el transport, els animals rebran una alimentació i seran abeurats a intervals convenients, d'acord amb les necessitats de raça i espècie. En qualsevol cas, seran abeurats com a mínim una vegada cada vint-i-quatre hores.

4.- Els equips emprats per a la càrrega i decàrrega d'animals hauran de ser dissenyats per tal d'evitar-los danys i sofriments.

Article 9.

Els llocs destinats a l'estacionament o al repòs dels animals hauran de disposar d'aigua potable i el seu disseny n'haurà de permetre la protecció d'aquells contra la forta acció dels raigs solars i de la pluja.

Article 10.

La compravenda de tota classe d'animals només es podrà efectuar als establiments autoritzats, a les fires i als mercats autoritzats o directament de comprador a venedor als seus domicilis. Es prohibeix la compravenda ambulants de qualsevol espècie d'animal.

Article 11.

1.- El posseïdor d'un animal, sense perjudici de la responsabilitat subsidiària del propietari, serà responsable dels danys, perjudicis i molèsties que ocasioni a les persones, coses, vies i espais públics i al medi natural en general, d'acord amb l'article 1905 del Codi Civil.

2.- El posseïdor d'un animal, sense perjudici de la responsabilitat subsidiària del propietari serà responsable d'adoptar les mesures necessàries per impedir que els animals embrutin les vies i els espais públics o que produeixin molèsties al veïnatge.

3.- Les infraccions i sancions corresponents a l'apartat anterior seran regulades al respecte per les ordenances municipals.

TITOL II.- DELS ANIMALS DE COMPANYIA.

Capítol Primer.- Normes Generals.

Article 12.

Als efectes d'aquesta llei, es consideraran animals de companyia els domèstics que conviuen amb l'home sense que aquest persegueixi, per això, finalitat de luere.

Article 13.

1.- Les Conselleries d'Agricultura i Pesca i de Sanitat i Seguretat Social podran ordenar, per raons de salut pública o de sanitat animal, la vacunació o el tractament obligatori dels animals de companyia.

2.- La corporació local competent també haurà d'ordenar l'aïllament d'animals de companyia en el cas de sospita o diagnòstic d'una malaltia transmissible a l'home, per tal de sotmetre'ls a observació o a un tractament curatiu, sota direcció facultativa. També podrà ordenar la seva confiscació per les mateixes

causes per procedir-ne en el seu cas, al seu sacrifici, amb la supervisió del metge veterinari corresponent.

3.- Els facultatius dels Serveis Veterinaris de la Comunitat Autònoma i les clíniques i consultoris veterinaris hauran de dur un arxiu amb la fitxa clínica dels animals objecte de vacunació o de tractament obligatori, que estarà a disposició de l'autoritat competent.

Article 14.

1.- Els posseïdors de cans, que ho siguin per qualsevol títol, hauran de censar-los a l'ajuntament del municipi on resideixen habitualment dins el termini màxim de sis mesos, comptats a partir del seu naixement. L'animal durà necessàriament la seva identificació censal de forma permanent.

2.- La Conselleria d'Agricultura i Pesca podrà establir l'obligatorietat de censar altres espècies d'animals de companyia.

3.- Així mateix podrà regular el sistema d'identificació dels animals censats, i, en el seu cas, podrà establir l'obligatorietat que sigui per tatuatge o altres mitjans indelebles.

Article 15.

1.- Les guarderies, els canòdroms, els establiments de cria, les escoles d'ensinistrament i d'altres establiments que puguin mantenir durant llargs períodes de temps els animals de companyia, hauran de ser declarats Nuclis Zoològics per la Conselleria d'Agricultura i Pesca com a requisit imprescindible per al seu funcionament.

2.- Reglamentàriament es definiran cadascuns dels establiments a què fa referència l'apartat anterior.

3.- En un lloc visible de l'entrada principal es col·locarà una placa o cartell on s'indicarà el nom i el número de Document d'Identitat de la persona responsable del centre, així com el nom, domicili i telèfon de l'establiment i el seu número d'inscripció en el Registre de Nuclis Zoològics de les Illes Balears.

Article 16.

1.- Cada centre durà un registre amb les dades de cadascun dels animals que hi ingressin i de la persona responsable, aquest registre estarà sempre a disposició de les autoritats competents.

2.- La Conselleria d'Agricultura i Pesca determinarà les dades que hauran de constar en el registre.

Article 17.

1.- Els propietaris o posseïdors de cans i moixos que hagin d'ingressar als establiments a què fa referència l'article 15, hauran de demostrar mitjançant l'exhibició de les corresponents certificacions veterinàries que, amb antelació mínima d'un mes i màxim d'un any, han estat sotmesos a les vacunacions i als tractaments que es fixin per la Conselleria d'Agricultura i Pesca. També serà necessari per ingressar en aquests centres, acreditar la vacunació per les malalties contagioses que reglamentàriament es determinin.

2.- La Conselleria d'Agricultura i Pesca podrà regular les mesures necessàries que hauran de complir els establiments per a animals de companyia per tal d'evitar contagis entre els animals residents.

Article 18.

1.- Els establiments a què fa referència aquest capítol hauran de:

- Disposar d'habitacles suficientment alts perquè els animals hi puguin estar amb el cap alt i suficientment amples perquè es puguin girar ells mateixos còmodament.
- Disposar d'un parc annex a l'habitacle, de trespol impermeable i no llengadís.
- Disposar així mateix de parcs oberts acotats, amb sòl natural o terra picada perquè els animals puguin fer exercici.

2.- La Conselleria d'Agricultura i Pesca podrà regular les dimensions mínimes dels habitacles i parcs, ja siguin tancats o oberts, a què fa referència l'apartat anterior, en funció de l'espècie animal i de la grossària de cada subespècie.

Article 19.

Els establiments destinats a l'empiulament d'animals de companyia, a més de les normes generals establertes en aquesta llei, hauran de:

- Disposar d'aigua calenta a la temperatura mínima establerta reglamentàriament.
- Disposar de mecanismes d'eixugament amb els sistemes necessaris per tal d'impedir la producció de cremades a l'animal.
- Disposar, a les taules de treball, de sistemes de seguretat capaços d'impedir l'estrangulació dels animals en el cas que intentin saltar a terra.

Article 20.

Els establiments destinats a animals de companyia que no siguin mamífers hauran de disposar, d'habitacles tancats que hauran de complir amb les condicions que reglamentàriament s'estableixin.

Capítol Tercer.- De la tinença i de la circulació.

Article 21.

Els posseïdors d'animals de companyia hauran de mantenir-los nets i també hauran de mantenir els habitacles que els alberguin en bones condicions de cura i pulcritud. En concret:

a) Els habitacles dels cans que hagin de romandre la major part del dia a l'exterior, hauran de ser construïts amb materials impermeables que els protegeixin de les inclemències del temps i seran ubicats de forma tal que no estiguin exposats directament de forma prolongada a la radiació solar ni a la pluja. L'habitacle serà suficientment llarg per tal que hi càpiga folgadoament l'animal, l'altària haurà de permetre romandre l'animal dret amb el coll i el cap estirats; la seva amplària serà suficient perquè l'animal pugui donar la volta dins l'habitacle; la base d'aquest consistirà en una solera construïda, si pertoca, sobre la superfície del terreny natural.

b) Les gàbies dels ocells tendran unes dimensions en consonància amb les seves necessitats fisiològiques i etològiques.

c) Les dimensions dels habitacles d'altres animals de companyia es determinaran reglamentàriament.

Article 22.

1.- Quan els cans hagin d'estar fermats en un punt fix, la longitud del ferrell no podrà ser, en cap cas, inferior de tres metres i serà com a mínim la mida resultant de multiplicar per quatre la longitud de l'animal, presa des del morro fins on comença la cua. Sempre que sigui possible, la cadena de subjecció de l'animal es disposarà de forma que pugui córrer al llarg d'un fil-ferro de major longitud aplicable. L'animal sempre ha de poder arribar amb comoditat a l'habitacle per poder-se guarir i a un recipient amb aigua potable.

2.- Si el ca ha de romandre fermat la major part del temps és obligatori deixar-lo lliure per tal que pugui fer exercici una hora al dia, com a mínim.

3.- Es prohibeix fermar d'altres animals de companyia.

Article 23.

1.- Es prohibeix el trasllat d'animals de companyia a llocs que no compleixin les condicions establertes al paràgraf a) de l'apartat 1 de l'article 18 o, en el seu cas, a l'article 20, que no tinguin ventilació o no garanteixin una temperatura no extrema.

2.- No obstant l'establert a l'apartat anterior i sense perjudici de complir amb les condicions de ventilació i temperatura, es podran transportar animals de companyia en habitacles que no reuneixin les condicions d'altària o de superfície del paràgraf a) de l'apartat 1 de l'article 18, sempre i quan la durada del viatge no sigui de més d'una hora i mitja.

3.- Quan els animals de companyia hagin d'estar en vehicles estacionats s'adoptaran les mesures pertinents perquè la ventilació i la temperatura siguin adequades.

Article 24.

1.- L'autoritat competent podrà prohibir l'accés d'animals de companyia als transports col·lectius durant les hores de màxima concurrència, excepte en el cas de cans llàtzer.

2.- Els conductors de taxis podran acceptar animals de companyia de manera discrecional, amb el dret a cobrar el corresponent suplement que hagués autoritzat l'autoritat competent.

Capítol Quart.- Dels concursos i de les exposicions.

Article 25.

Els locals destinats a concursos o exposicions de les distintes races d'animals de companyia hauran de complir amb els requisits següents:

a) Disposar de local-infermeria a cura de facultatiu veterinari on es puguin atendre aquells animals que necessitin assistència.

b) Disposar d'una farmaciola bàsica amb el material imprescindible per a la pràctica de la cirurgia menor i amb l'equipament farmacèutic mínim que es disposi reglamentàriament.

c) En cas de celebrar-se a l'aire lliure, hauran d'adoptar-se les mesures necessàries per preservar els animals de la pluja i de l'acció extremada dels raigs solars.

d) Les entitats que organitzin concursos i exposicions estiran obligats a la desinfecció dels locals o llocs a on es celebrin.

e) Serà preceptiu per a tots els animals que siguin presentats a concursos

i exposicions l'exhibició de la corresponent cartilla de vacunacions d'acord amb el que estableix l'article 17.

TÍTOL III.- DELS ANIMALS DOMESTICATS I DELS SALVATGES EN CAPTIVITAT.

Article 26.

1.- Queda prohibida la tinença d'animals perillosos per a l'home en llocs indègudament tancats i la seva circulació en espais públics o en locals oberts al públic, així com la tinença d'animals d'espècies protegides per normes internacionals d'aplicació a Espanya, estatals o autonòmiques.

2.- Sense perjudici de l'establert a l'article següent, també queda prohibida la tinença d'animals salvatges que no s'adaptin a la captivitat, excepte per motius d'investigació científica o conservació de les espècies. No obstant això, reglamentàriament es podran fer excepcions a l'establert en aquest paràgraf.

Article 27.

Els parcs zoològics, zoosafaris, aquaris, dofinaris i d'altres establiments destinats a l'exhibició d'animals domesticats o salvatges en captivitat seran declarats Nucli Zoològic per la Conselleria d'Agricultura i Pesca. A tal efecte hauran de presentar el projecte d'instal·lació i la llista d'animals que tenen. Les modificacions en aquesta llista es comunicaran a la Conselleria perquè pugui realitzar les anàlisis necessàries i, en el seu cas, prendre les mesures oportunes per evitar qualsevol contagi potencial.

Article 28.

Aquests establiments hauran d'acomplir els requisits establerts als articles 15.2, 16, 18 i 20 d'aquesta llei, així com els que reglamentàriament s'estableixin. En qualsevol cas hauran d'adoptar les mesures oportunes per a la prevenció de possibles atacs dels animals a l'home.

TÍTOL IV.- DISPOSICIONS COMUNES ALS ANIMALS DE COMPANYIA, DOMESTICATS O SALVATGES EN CAPTIVITAT.

Capítol Primer.- De l'acolliment d'animals vagabunds o abandonats.

Article 29.

1.- Es considerarà que un animal és vagabund si no du identificació ni va acompanyat de cap persona.

2.- Es considerarà que un animal està abandonat si a pesar d'anar provist d'identificació, circula lliurement sense la companyia de cap persona.

3.- Els cans domesticats provists de collar de més de quinze centímetres quadrats o de qualsevol altre tipus homologat d'identificació tendran, en qualsevol cas, la consideració d'animal vagabund o abandonat. Contràriament, els altres animals domesticats no seran considerats com a tals i podran ser objecte de caça, pesca o recollida d'acord amb la legislació al respecte.

Article 30.

1.- Els ajuntaments o en el seu cas l'entitat supramunicipal corresponent hauran de procedir a la recollida dels animals vagabunds o abandonats i acollir-los fins que siguin recuperats, cedits o sacrificats.

2.- El termini per recuperar un animal vagabund serà de quinze dies comptats a partir de la seva recollida.

3.- El propietari d'un animal abandonat haurà de ser assabentat per l'ajuntament o entitat supramunicipal que aquest ha duit a terme la seva recollida i tindrà un termini per recuperar-lo de vuit dies comptats a partir de la recepció de l'avis.

4.- Els propietaris d'animals vagabunds o abandonats hauran d'abonar les despeses originades pel seu manteniment, prèviament a la recuperació a què fan referència els dos apartats anteriors. A tal efecte, la corporació local afectada podrà establir la taxa corresponent.

Article 31.

1.- Una vegada transcorreguts els terminis legals per a la seva recuperació, els animals podran ser cedits a tercers o bé sacrificats.

2.- Els animals no recuperats no podran ser sacrificats fins al sisè dia comptat a partir de la finalització del termini establert a l'article anterior per a la seva recuperació.

3.- Durant el període a què fa referència l'apartat anterior, l'ajuntament o entitats supramunicipals afectada farà publicitat de l'existència de l'animal que pot ser cedit a tercer amb l'objecte d'afavorir la seva adopció.

Article 32.

1.- El sacrifici i l'esterilització dels animals vagabunds o abandonats es realitzarà sota el control i la responsabilitat d'un veterinari.

Article 33.

Amb la finalitat de procedir a l'establert en els articles anteriors, l'ajuntament o entitat supramunicipal competent organitzarà el Servei d'acolliment d'animals vagabunds o abandonats, o bé concertarà la realització d'aquest servei amb les associacions a què fa referència el Títol VI d'aquesta llei. Per això, s'haurà de disposar de les instal·lacions necessàries per al seu dipòsit temporal i de les eines que calguin per a la seva recollida, i sacrifici.

Els procediments de recollida i transport així com els sistemes d'allotjaments hauran d'ajustar-se a l'establert al Títol I d'aquesta llei.

Article 34.

1.- Els propietaris d'animals a què fa referència el present títol podran entregar-los al Servei d'acolliment d'animals vagabunds o abandonats del seu municipi perquè s'en procedeixi a la seva donació a tercers o al seu sacrifici.

2.- Aquests animals no podran ser sacrificats durant els quinze dies següents a la seva entrega; durant aquest període de temps es farà publicitat sobre l'existència de l'animal que pot ser cedit a un tercer.

Article 35.

1.- Qui trobàs un animal vagabund o abandonat haurà de donar avis o d'entregar-lo al Servei d'acolliment del municipi on estigui l'animal, que li donarà cobro durant quinze dies a efectes de devolució al seu propietari. Al mateix temps, manifestarà el desig o no de quedar-se'l en propietat si no n'apareixia el seu propietari.

2.- En el primer cas se li entregarà l'animal als setze dies de l'acolliment; en el segon, s'aplicarà l'establert en els articles 30,31 i 32 de la present llei.

Capítol Segon.- Dels establiments de venda d'animals.

Article 36.

1.- Els establiments dedicats a la compravenda dels animals a què fa referència aquest títol podran simultanejar aquesta activitat amb la venda d'aliments o complements per a la seva tinença, circulació, ensinistrament o emplaçament.

2.- Aquests establiments hauran de complir sense perjudici de les altres disposicions que els siguin d'aplicació, amb els següents requisits:

a) Als efectes del compliment de l'establert en el Capítol Segon del Títol II d'aquesta llei, aquests tendran la consideració de guarderies.

b) El venedor donarà al comprador en el moment de l'entrega de l'animal, un document subscrit per ell mateix on s'especifiquin sota la seva responsabilitat els següents extrems:

- Espècie, raça, varietat, edat, sexe i senyals somàtics més aparents.

- Documentació acreditativa lliurada per facultatiu competent, en cas que l'animal s'entregui vacunat contra malalties.

- Document d'inscripció en el Llibre d'òrgens de la raça, si així s'hagués acordat en el pacte transaccional.

- Justificant de la venda de l'animal.

c) Els mamífers no podran ser venuts fins transcorreguts quaranta dies des de la data del seu naixement i hauran de mostrar totes les característiques pròpies dels animals sans i ben nodrits.

d) Els mostradors on s'exhibeixin els animals no estaran sotmesos a l'acció directa dels raigs solars en el ben entès que hauran de mantenir la temperatura i condicions que millor s'ajustin al seu hàbitat natural.

3.- El text del paràgraf b) de l'apartat anterior serà exposat a la vista del públic, en lloc preferent i amb tipografia de fàcil lectura.

4.- El venedor tindrà l'obligació d'extendre justificant de la venda de l'animal.

Article 37.

1.- Els animals a què fa referència aquest Títol no podran ser objecte de premi en cap joc d'atzar.

2.- Els animals domesticats i els salvatges en captivitat no podran ésser objecte de transacció en fires o mercats, la finalitat dels quals es concreta a les espècies de producció, de treball i de companyia, excepte en cas de costums tradicionals a fires o concursos.

3.- Queda prohibit l'ús d'animals a la via pública o establiments públics com elements essencials o complementaris per a reclams publicitaris o d'altres activitats lucratives.

Queden exceptuats els treballs de filmació de pel·lícules o anuncis publicitaris, sempre que compti amb l'autorització corresponent.

4.- En qualsevol cas es permetran els viviers d'espècies destinades al consum humà en establiments de restauració.

TÍTOL V.- DE LA VIGILANCIA I DE LA INSPECCIO.

Article 38.

1.- Correspon als ajuntaments o, en el seu cas, a les entitats supramunicipals:

a) Confeccionar i mantenir al dia els censos de les espècies d'animals a què fa referència aquesta llei.

b) Recollir, donar, esterilitzar o sacrificar els animals vagabunds, abandonats o entregats pel seu propietari posseïdor.

c) Albergar aquests animals durant els períodes de temps assenyalats en aquesta llei.

d) Inspeccionar els establiments de guarderia, ensinistrament, emplaçament i compravenda d'animals de companyia, domesticats o salvatges en captivitat.

e) Tramitar i, en el seu cas, resoldre els corresponents expedients sancionadors per infraccions d'aquesta llei.

2.- Les entitats col·laboradores de la Conselleria d'Agricultura i Pesca podran assumir mitjançant conveni amb l'Ajuntament competent les funcions descrites i compreses a l'article 42, exceptuant-ne les d'inspecció i sanció.

3.- Els censos municipals a què fa referència el paràgraf a) de l'apartat 1 hauran d'ésser remesos anualment a la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

Article 39.

El servei de cens, vigilància i inspecció municipal podrà ser objecte d'una taxa fiscal.

Article 40.

En cas que un Ajuntament no realitzi, bé directament o bé mitjançant convenis amb les entitats col·laboradores, les funcions a què fa referència aquest títol, la Conselleria d'Agricultura i Pesca procedirà a l'organització dels serveis que haguin de realitzar-los, i serà la respectiva entitat local la que correrà amb les despeses que se'n puguin derivar.

TÍTOL VI.- DE LES ASSOCIACIONS PER A LA PROTECCIO I DEFENSA DELS ANIMALS.

Article 41.

1.- Als efectes d'aquesta llei, tendran la consideració d'associacions per a la protecció i defensa dels animals aquelles que siguin legalment constituïdes, sense ànim de lucre i tinguin com a finalitat concreta la protecció i defensa dels animals.

2.- Les associacions per a la protecció i defensa dels animals que reuneixin els requisits determinats reglamentàriament podran obtenir el títol d'entitats col·laboradores de la Conselleria d'Agricultura i Pesca a l'objecte de coadjuvar al millor compliment d'aquesta llei i com a tals seran inscrites en un registre creat a tal efecte per la Conselleria.

Article 42.

La Conselleria d'Agricultura i Pesca i, en el seu cas, les corporacions locals podran convenir amb les entitats col·laboradores la realització de les següents funcions:

a) Recollida d'animals vagabunds o abandonats, així com els entregats pels seus propietaris.

b) L'ús dels seus albergos per a dipòsits d'animals durant els terminis assenyalats als articles 30 i 31, durant les quarentenes que estableixi la legislació sanitària vigent o durant les que puguin establir-se.

c) Procedir a la donació a tercers o al sacrifici eutanàsic d'acord amb l'establert en aquesta llei.

d) Inspeccionar els establiments relacionats amb els animals de companyia, domesticats o salvatges en captivitat i cursar, en el seu cas, les corresponents denúncies davant l'autoritat competent per a la instrucció del corresponent expedient sancionador.

Article 43.

Els agents de l'autoritat prestaran la seva col·laboració a les entitats col·laboradores, per a les gestions que tinguin relació amb el compliment d'aquesta llei.

Article 44.

La Conselleria d'Agricultura i Pesca podrà establir ajudes econòmiques per a les seves entitats col·laboradores i corporacions locals prèvia presentació per a aquestes d'una memòria amb el corresponent estudi econòmic-financer on s'especifiquin les activitats a finançar i les distintes fonts de recursos.

TÍTOL VII.- DE LES INFRACCIONS I DE LES SANCIONS.

Capítol Primer.- De les infraccions.**Article 45.**

Als efectes de la present llei, les infraccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

Article 46.

1.- Seran infraccions lleus:

- a) La possessió d'un animal no censat d'acord amb l'article 14 de la present Llei.
- b) La no possessió o la possessió incompleta d'un arxiu amb les fitxes clíniques dels animals objecte de vacunació i/o de tractament obligatori.
- c) La venda d'animals als menors de devuit anys i als incapacitats sense l'autorització dels qui en tinguin la pàtria potestat o la custòdia.
- d) La possessió d'un animal sense que consti en el corresponent cens obligatori.
- e) El transport d'animals amb vulneració dels requisits establerts a l'article 8.
- f) L'ús d'estris destinats a limitar o impedir la mobilitat dels animals en condicions prohibides.
- g) L'incompliment per part del posseïdor de l'animal de l'establert en el Capítol Tercer Títol II.
- h) L'incompliment de qualsevol norma o prescripció assenyalada en aquesta llei, que no estigui classificada com a greu o molt greu.

2.- Seran infraccions greus:

- a) Obligar els animals a treballar o a produir en cas de malaltia o desnutrició, o a una sobreexplotació que pugui posar en perill la seva salut.
- b) El subministrament a un animal de substàncies no permeses, sempre i quan això no suposi perjudici a un tercer.
- c) L'esterilització, la pràctica de mutilacions innecessàries, les agressions físiques greus i el sacrifici d'animals sense control facultatiu o en contra de l'establert per la present llei.
- d) Les agressions físiques que produeixen lesions greus.
- e) L'abandonament no reiterat d'un animal.
- f) L'alienació d'animals amb malaltia no contagiosa, tret que aquest extrem fos desconegut pel venedor en el moment de la transacció.
- g) La venda a laboratoris, clíniques o altres establiments per a experimentació, sense autorització de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
- h) La venda ambulat d'animals fora dels mercats i fires legalitzades.
- i) La no vacunació o la no realització de tractaments sanitaris obligatoris.
- j) La possessió, exhibició, compravenda, cessió, donació o qualsevol altra forma de transmissió d'animals la qual espècie estigui inclosa en els apèndixs II i III de la CITESo C2 de la Legislació Comunitària sobre la mateixa convenció, sense els corresponents permisos d'importació.
- k) L'incompliment de l'establert en els articles 6 i 7, en els Capítols Segon i Quart del Títol II i en el Capítol II del Títol IV pels establiments per al manteniment temporal d'animals.
- l) La tenència d'animals salvatges que no s'adaptin a la captivitat en les condicions establertes a l'article 26.2.

3.- Seran infraccions molt greus:

- a) L'abandonament d'animals de companyia, domesticats o salvatges en captivitat, o el reiterat encara que sigui individualitzat.
- b) El subministrament de substàncies no permeses als animals, excepte en el cas contemplat al paràgraf c) de l'apartat anterior.
- c) L'alienació d'animals amb malaltia contagiosa, tret que fos indetectable en el moment de la transacció.
- d) La celebració d'espectacles de bregues de gallo d'altres animals, siguin o no de la mateixa espècie, o d'animals amb l'home.
- e) L'ús d'animals en festes o espectacles en què aquests puguin ésser objecte de danys, sofriments, tractaments antinaturals, maltractaments, burles o en els que es puguin ferir la sensibilitat de l'espectador.
- f) Quan no es compleixin les condicions establertes en el paràgraf a) de l'apartat 2 de l'article 4.
- g) Els certàmens de tir al colomí quan no es compleixin les condicions establertes en el paràgraf b) de l'apartat 2 de l'article 4.
- h) La possessió, exhibició, compravenda, cessió, donació o qualsevol altra forma de transmissió d'animals o de les seves parts o derivats, la qual espècie estigui inclosa a l'apèndix i de la CITES o al C1 de la Legislació Comunitària sobre la mateixa Convenció, sense els corresponents permisos d'importació.

Capítol Segon.- De les sancions.**Article 47.**

1.- Les infraccions comeses contra els preceptes d'aquesta llei seran san-

cionades amb multes de 10.000 a 2.500.000 de pessetes.

2.- La imposició d'una multa per falta molt greu podrà comportar la confiscació dels animals objecte de la infracció.

3.- Els establiments on es cometessin de forma reiterada infraccions molts greus podran així mateix ser objecte de tancament temporal, durant un període màxim de dos anys.

Article 48.

1.- Les infraccions lleus seran sancionades amb multa de 10.000 a 50.000 pessetes; les greus, amb multa de 50.001 a 250.000 pessetes; i les molt greus ho seran amb multa de 250.001 a 2.500.000 pessetes.

2.- Les conductes susceptibles de sanció administrativa, una vegada tipificades d'acord amb l'article 46 i en cas de ser objecte de sanció divisible o multa es graduaran segons els següents criteris:

- a) La transcendència social i el perjudici causat per la infracció comesa.
- b) L'ànim de lucre il·lícit i la quantia del benefici obtingut en la comissió de la infracció.
- c) La reiteració o reincidència.

3.- En cas de reincidència, s'imposarà la sanció màxima del nivell que correspongui. I si a aquesta ja li havia correspost una sanció en el seu grau màxim, la infracció serà qualificada en el nivell immediatament superior.

4.- Als efectes de la present llei, hi haurà reincidència quan existeixin dues resolucions fermes pel mateix fet infractor en el període de dos anys o tres per fets de distinta naturalesa en el mateix període.

Article 49.

La imposició de qualsevol sanció prevista per la present llei no exclou la responsabilitat civil i l'eventual indemnització de danys i perjudicis que puguin correspondre al sancionat.

Article 50.

1.- Per imposar les sancions a les infraccions previstes per la present llei caldrà seguir el procediment sancionador regulat per la Llei de Procediment Administratiu.

2.- Els ajuntaments podran instruir, en qualsevol cas, els expedients infractors i resoldre'ls o, en el seu cas, elevar-los a l'autoritat administrativa competent perquè els resolgui.

3.- Les administracions públiques Local i Autònoma per elles mateixes o mitjançant entitats col·laboradores de la Conselleria d'Agricultura i Pesca podran retirar els animals objecte de protecció sempre que hi hagi indicis d'infracció de les disposicions de la present llei amb caràcter preventiu fins a la resolució del corresponent expedient sancionador.

L'animal podrà ser tornat al seu propietari o passar a propietat de l'administració als efectes de l'article següent.

Article 51.

Si el dipòsit prolongat de l'animal fos perillós per a la seva supervivència, i aquest fos d'origen silvestre, serà alliberat al seu medi per personal de la Conselleria d'Agricultura i Pesca. També podrà ser disposat a centres zoològics per a la seva reproducció en captivitat, si la situació de l'espècie ho fes aconsellable.

Article 52.

1.- La imposició de les sancions correspondran:

- a) Al batle, en el cas d'infraccions lleus.
- b) Al Ple de l'Ajuntament o de l'entitat supramunicipal competent, en el cas d'infraccions greus.
- c) Al Conseller d'Agricultura i Pesca, en el cas de infraccions molt greus.

2.- En el cas que un ajuntament infringeixi la normativa establerta a la present llei, correspondrà a la Conselleria d'Agricultura i Pesca la instrucció del corresponent expedient i l'imposició de la sanció.

Article 53.

Les resolucions hagudes en els expedients incoats es podran recórrer en reposició davant l'òrgan que les hagués dictat, com a recurs previ a la interposició del procés contenciós administratiu.

Article 54.

1.- Les infraccions lleus a què es referix aquesta llei, prescriuran als dos mesos d'haver-se comeses, les greus a l'any, i les molt greus als dos anys.

2.- El procediment sancionador caducarà als sis mesos de la seva paralització, i s'entendrà que així ha ocorregut quan no s'hagi duit a terme en aquest temps cap notificació d'actuació o diligència, sense perjudici que l'instructor de

l'expedient pugui acordar un termini major en resolució motivada i notificada a l'interessat, quan la naturalesa o les circumstàncies de l'actuació o la diligència en curs ho requereixin.

DISPOSICIO TRANSITARIA UNICA

Les sancions previstes per aquesta llei i derivades de l'obligació de censar un animal, no podran correspondre sinó a infraccions comeses una vegada transcorregut un any des de la seva entrada en vigor.

DISPOSICIO ADDICIONAL PRIMERA.

El Consell de Govern, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor de la present llei, dictarà les disposicions necessàries per a la seva execució i desenvolupament.

DISPOSICIO ADDICIONAL SEGONA.

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears promourà campanyes divulgadores del contingut de la present Llei entre els escolars i la resta dels ciutadans de les Illes Balears, també adoptarà les mesures corresponents que fomentin el respecte als animals i la seva defensa.

DISPOSICIO FINAL.

Aquesta llei entrarà en vigor el dia següent de la seva publicació al Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Per tant, ordén que tots els ciutadans guardin aquesta Llei i que els Tribunals i les Autoritats als quals pertorqui la facin guardar.

A Palma de Mallorca, a vuit d'abril de mil nou-cents noranta-dos.

EL PRESIDENT,

Signat: Gabriel Cañellas Fons.

— o —

(850)

Sección I.- COMUNIDAD AUTONOMA DE LAS ISLAS BALEARES

1.- Disposiciones Generales

PRESIDENCIA DEL GOBIERNO

LEY 1/1992, de 8 de abril, de protección de los animales que viven en el entorno humano.

Núm. 9105

EL PRESIDENTE DE LA COMUNIDAD AUTÓNOMA DE LAS ISLAS BALEARES

Sea notorio a todos los ciudadanos que el Parlamento de las Islas Baleares ha aprobado y yo, en nombre del Rey y de acuerdo con lo que establece el artículo 27.2 del Estatuto de Autonomía, tengo a bien promulgar la siguiente

LEY

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Si bien en las sociedades más avanzadas se han producido amplios movimientos de opinión para la defensa y protección de los animales, todavía no existe para las Islas Baleares una normativa exhaustiva, globalmente estructurada y de intencionalidad proteccionista que pueda hacer frente a los abusos para con los animales que comportan determinadas conductas del hombre.

Esta ley no pretende regular la protección de todos los animales. Existen dos grandes categorías de animales, cuya regulación jurídica ha de ser netamente diferenciada: de una parte, existe la fauna silvestre, que constituye cosa de nadie, y de otra existen los animales que viven en el entorno del hombre, normalmente bajo su propiedad o posesión.

La normativa de protección de la fauna silvestre debe ir encardinada en las normas generales de defensa de la naturaleza y en la legislación referente a su caza, pesca o recogida; ello no es objeto de esta ley.

Constituyen pues el objeto de esta ley los animales domésticos, los domesticados y los salvajes en cautividad que viven bajo la posesión del hombre o que en caso de abandono, no se asilvestran. En estos casos, la relación del hombre con los animales puede ser derivada de un ánimo de lucro o consecuencia de una actividad lúdica sin finalidad económica alguna.

Entre las materias relacionadas en el artículo 148 de la Constitución y, a su vez, recogidas como de competencia exclusiva de la Comunidad Autónoma,

figuran la ganadería, de acuerdo con la ordenación general de la economía, y la promoción de la adecuada utilización del ocio (artículos 10.8 y 10.10 del Estatuto de Autonomía de las Islas Baleares); por lo tanto, compete a la Comunidad Autónoma la regulación de la materia objeto de la presente ley.

En consecuencia, y con el fin de adecuar la normativa legal a una conciencia ciudadana que urge acabar con las torturas, con la inflicción de daños o sufrimientos muchas veces gratuitos, con los malos tratos o con las burlas de que a veces son objeto muchos de los animales que conviven con nosotros; esta ley pretende no sólo satisfacer la demanda social, sino también ser instrumento para aumentar la sensibilidad colectiva balear hacia comportamientos más civilizados y propios de una sociedad moderna.

TITULO I.- DISPOSICIONES GENERALES

Artículo 1.-

1.- La presente ley tiene por objeto el establecimiento de las normas para la protección de los animales que viven en el entorno humano, sean domésticos, domesticados o salvajes en cautividad.

2.- Las disposiciones de esta ley serán asimismo aplicables a los establecimientos comerciales dedicados a la reproducción, cría, adiestramiento, acicalamiento, custodia o compraventa de los animales a que hace referencia el apartado anterior.

Artículo 2.-

La protección de los animales en libertad, sean salvajes o asilvestrados, así como su caza, pesca o recogida, se regulará por las disposiciones que les sean propias.

Artículo 3.-

1.- El poseedor de un animal tendrá la obligación de mantenerlo en buenas condiciones higiénico-sanitarias y realizará cualquier tratamiento preventivo que haya sido declarado obligatorio.

2.- Se prohíbe:

a) Torturar, maltratar e infligir daños, sufrimientos o molestias gratuitas a los animales.

b) Abandonarlos.

c) El uso de toda suerte de artilugios destinados a limitar o impedir la movilidad de los animales, que les produzcan daños o sufrimientos o que les impidan mantener la cabeza en posición normal.

d) Mantener a los animales en estado de desnutrición o sedientos sin que ello obedezca a prescripción facultativa.

e) Mantenerlos en condiciones inadecuadas desde el punto de vista higiénico-sanitario o inadecuadas para la práctica del cuidado y atención necesarios de acuerdo con las necesidades fisiológicas y etológicas según raza y especie.

f) Obligarlos a trabajar o a producir en caso de enfermedad o desnutrición así como a una sobreexplotación que ponga en peligro su salud.

g) Suministrarles sustancias no permitidas con la finalidad de aumentar su rendimiento o producción.

h) Practicar mutilaciones a los animales, excepto las controladas por el facultativo competente en caso de necesidad o para darles la presentación habitual de la raza.

i) Enajenar a título oneroso o gratuito animales con destino a no ser sacrificados sin la oportuna diligencia en su documentación sanitaria o cartilla ganadera, si sufren enfermedades parasitarias o infecto-contagiosas en período de incubación.

j) Venderlos o cederlos a laboratorios, clínicas y particulares, al objeto de su experimentación, sin la correspondiente autorización y supervisión, cuando así se estime oportuno, de la Conselleria de Agricultura y Pesca.

k) Venderlos a los menores de dieciocho años y a los incapacitados, sin la autorización de aquellos que tengan la patria potestad o custodia.

l) Ejercer la venta ambulante de los animales fuera de los mercados o ferias legalizados.

m) El sacrificio no eutanásico de los animales.

n) La posesión, exhibición, compraventa, cesión, circulación, donación o cualquier otra forma de transmisión de especies protegidas por los convenios internacionales suscritos por el Estado, sin los correspondientes permisos de importación expedidos por las autoridades designadas por el Gobierno del Estado para el cumplimiento de lo expuesto en los citados convenios.

o) Cualquier otra acción u omisión tipificada como falta por el artículo 45 de la presente ley.

Artículo 4.-

1.- Con carácter específico se prohíbe asimismo:

a) El uso de animales en fiestas o espectáculos, en los que éstos puedan ser objeto de muerte, tortura, malos tratos, daños, sufrimientos, tratamientos antinaturales, o en los que se pueda herir la sensibilidad del espectador.

b) Los espectáculos consistentes en peleas de gallos, perros o cualesquiera otros animales entre sí, con ejemplares de otra especie o con el hombre.